

DOMOLJUB

Glasiilo Jugoslovanske Kmetске Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 30 K na leto. —
Za inozemstvo 50 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Če si „Slov. Narod“ upa ...

Če si sam »Slov. Narod« upa kaj takega zaklicati in sam dr. Otokar Rybaš kliče: »Ne kršite ustave!« potem se tudi mi ne bojimo, da bi nam kdo utisnil protidržavni pečat, če malo pogodrnjamo čez »Začasni zakon o proračunskih dvanajstinah itd.« Zakaj kar je res, je res: nekaj drugega je vlada in nekaj drugega je država.

Ta »Zakon« po izjavi zgoraj omenjenega gospoda krši komaj sprejeto ustavo. Res je, da so mu podpisali datum 27. junija 1921, ali v »Službenih Novinah« je bil objavljen davno potem, ko je bila ustava sprejeta (14. julija 1921), zakon pa je izdan takrat, ko izide v »Službenih Novinah«, ne pa takrat, ko je podpisan, pripominja dobro dr. Rybaš.

Ta zakon vpeljuje zopet komisije za odmero dohodninskega davka. Prav! Volili bomo te komisije na nedeljo. Tudi prav. Volitev je osebna in ustna. Volilni kraji so sedeži davčnih uradov, v katerih stanuje volilec. To pa nam ni prav, gg. ministri. Ustna volitev je že sama na sebi nekaj zoprnega. In kdo bo radi par besed hodil celih šest ur tja in toliko nazaj ali pa še več. Na vsak način mora napraviti poleg nedelje še soboto ali ponedeljek. Vzemite za zgled pot iz Sorice v Škofjo Loko. Seveda si mislijo gospodje, bo pa volilec lepo doma ostal. Tako bo ravno kmet, ki ga dohodninski davek najbolj žuli, po zaslugi višje gospode v nevarnosti, da se volitev ne bo mogel udeležiti. Je bil pa način z glasovnico v roki, ki si si jo lahko poslal tudi po pošti, že malo bolj prikladen. Pa ga je vpehala Avstrija in zato: proč z njim! Tako preganjajo nekateri nerodnejši avstrijskega duha. Še celo svojim pristašem vzbujajo s takim ravnanjem apetit po avstrijskih postavah. »Avstrijski zakon o osebnih davkih je bil lepo zakonodajno delo«, izjavlja sam dr. Rybaš.

Kaj vas bom dolgočasil s svojim modrovanjem! Naj vam povem, kako omenjeni gospod sodi o tem zakonu. Naprej naj kar sam govori:

Stara Avstrija gotovo ne zasluži nikahe pijetete, tisti njeni zakoni pa, ki so po naši volji postali tudi naši zakoni, bi že

v našem lastnem interesu zaslužili nekaj več obzira.

Kar pa mora izzvati največje pomisleke, je dejstvo, da spreminja »Začasni zakon« skoraj vse davčno priredbeno postopanje in sicer na očito škodo naših davkoplačevalcev. Naj omenim le, da se plačilni nalogi v dosedanjih oblikah ogromni večini davkoplačevalcev sploh ne bodo več vračali. Le podjetja, ki so podvržena posebni pridobitni, in oni davčni zavezanci, katerim se kak davek prvič odmerja, jih dobijo. Sicer pa bodo davčna oblastva objavljala izvršeno odmero neposrednih davkov z javnim razglasom in davčni zavezanci potem lahko odmerni izkaz vpogledajo, na davčnem uradu v 15 dneh. Ali se je pomislilo, kaj to pomenja? Davčni zavezanec ne bo osebno obveščen o odmeri davka, temveč bo moral neprestano paziti, kdaj nabije davčno oblastvo na uradni deski v kraju svojega uradnega sedeža razglas o izvršeni odmeri. Potem pa bo moral hitro teči v davčni urad (kajti »Začasni zakon« mu pusti le 15 dni časa) in tam prositi, da mu pokaže njegovo odmero. V istem času pa bodo morali storiti to tudi vsi ostali davčni zavezanci njegovega okraja. Koliko tekanja, koliko čakanja, koliko nevšečnih konfliktov z nervoznimi uradniki in še bolj nervoznimi davčnimi sotrpini! In če si boš hotel posamezne postavke dotične odmere prepisati, zadrževal boš uradnika in ostalo občinstvo in če si slučajno na daljšem potovanju ali če nisi zapazil razglasa, postane odmera pravoveljavna in plačati boš moral, četudi je odmerjeni davek popolnoma krivičen.

V Sloveniji zna vsak človek čitati in pisati in ker je vsakomur čas denar, je taka procedura skrajno žaljiva in nemogoča.

Da se pa davčnim zavezancem še bolj otežuje pritožba proti eventualno krivičnim odmeram, znižuje »Začasni zakon« prizivni rok na 15 dni. Ako se sedaj pomisli, da mora stranka v tem kratkem roku iti k odvetniku, da si mora ta potem na davčnem uradu poiskati ne samo informacije, temveč celo šele opravilno številko dotičnega spisa, potem se morda razume, da bo ta procedura v premnogi slučajih pomenjala enostavno onemogočenje vsake pritožbe.

Pokojni poslanec Klun je nekda v dunajskem parlamentu rekel, da Slovenci z

navdušenjem davke plačujejo lahko si je predstavljati, s kakim navdušenjem bodo današnji Slovenci izpolnjevali svojo davčno dolžnost, če ne bodo niti zvedeli, koliko davkov dolgujejo, če bodo morali tekat in čakati v davčnih uradih in če se na posled vendar ne bodo mogli pravočasno pritožiti. Pri denarju namreč se neha pri premnogi ne samo prijateljstvo, temveč tudi patriotizem.

V naši državi je žalibog že dovolj nezadovoljstva; ali je bilo potrebno, da se še na tem polju vstvarja tak nepotreben, a zelo nevaren povod za novo nevoljo?

Tu ne gre za kako politično vprašanje; tu bodo zadete vse stranke in tudi tisti, ki ne pripadajo nikaki stranki. Tu se lahko zložijo poslanci vseh bary. Vsi bi se morali združiti v energično akcijo proti temu atentatu na ustavo in na žepe svojih volilcev.

Naj bo ustava dobra ali slaba; vsi, a predvsem vlada, imajo dolžnost, da jo spoštujejo, dokler ni spremenjena. Posebno pa je parlament poklican, da si ne da prikrjati svojo glavno, svojo najvažnejšo pravico vsakega davkoplačevalca, pravico namreč, da se mu pove, koliko dolguje in da se mu omogoči pravica pritožbe.

Tako piše človek, ki ni protidržaven element. Prosim!

Županska zveza za Slovenijo

Dosedanja »Kmetška županska zveza« je imela, dne 14. avgusta 1921 svoj občni zbor, na kojem so bile sprejete nekatere spremembe pravil, med drugimi tudi, da se imenuje ta velevažna organizacija odslej »Županska zveza za Slovenijo«. — V tem smislu se glasi glede delovanja § 2.: Svoje delovanje razteza po vseh občinah Slovenije s Prekmurjem.

O poteku občnega zbora naj poročamo ob kratkem sledeče: Predsednik drž. poslanec Ivan Stanovnik poudarja uspešno delovanje županske zveze pred vojno, ko je izhajalo društveno glasilo »Občinska Uprava«. Vse delo je vojna prekinila. A sedaj so pokazale volitve, da je prišel čas organizacije. Dolžnost vsakega občinskega odbora je, da ohrani to, kar je prejel: avtonomijo občin, da mu tudi te ne pobero.

Ta občni zbor naj da občinam temelj v borbi za pravice slovenskega ljudstva. — Za to je treba organizacije, treba je lista. Zveze je treba zasnovati povsod, — še prečno pride v državnem zboru na dnevni red vprašanje občin. Ko se izvede ta organizacija, bo štela najmanj 15.000 članov. A to bo število, na katero bodo gledali!

To poročilo tajnika o delovanju zveze med vojno dobo dosedaj in o denarnem in gospodarskem stanju se je razpravljalo o spremembi pra-

vil glede vsakega paragrafa. Pri § 1. je prišlo v razgovor tudi vprašanje glede izdajanja lastnega društvenega glasila. Ker z ozirom na previsoke stroške za enkrat ni misliti na to, se je sklenilo, da se določi kot društveno glasilko »Domoljub«, in se pooblasti odbor, da stopi v stik z njegovim uredništvom in lastništvom.

Važna je tudi nova določba tega paragrafa, da je namen društva med drugimi, varovati avtonomijo občin — oziroma jim priboriti najširšo avtonomijo.

Kar najboljše organizacija je mogoča na podlagi § 8., ki določa, da lahko postanejo redni člani poleg županov, občinski svetovalec, odbornikov in njih namestnikov, ter izvoljenih posancev, tudi razni drugi strokovnjaki v občinskih zadevah.

Z ozirom na to, da preidejo v skupno organizacijo za celo Slovenijo tudi deli bivše štajerske a Prekmurjem, se je s spremembo § 8. društvenih pravil razširil tudi odbor, ki ima sedaj poleg načelnika še 24 odbornikov, 10 namestnikov in 8 pregledovalce letnih računov.

Od skupnega števila 24 odbornikov je bilo izvoljenih 12 za bivšo Kranjsko, 10 za bivšo štajersko, 2 za Prekmurje.

4. Načelnikom je bil izvoljen v vsklikom in soglasno drž. poslanec Iv. Stanovnik.

Omeniti je še, da je bil na obnem zboru žestno zastopan bivši štajerski del Slovenije, med drugimi po poslancu Kranjcu, izvoljenem, a v Beogradu ne priznanem poslancu županu Škobretu, tajniku SLS Kranjcu. Številna pa je bila udeležba bivših kranjskih občin, dokaz izrednega zanimanja za župansko zvezo in njenega pomena.

Članarina se je določila na letnih 8 K (dva dinarja), da bo tako tudi najubožnejšim članom omogočen pristop. — Po predlogu posl. Kranjca je naročil občni zbor odboru, da naj priredi tečaj za župane v Mariboru, Celju in v Ljubljani.

Županska zveza za Slovenijo je tu. Naj ne bo nobenega našega občinskega zastopnika in nobenega, ki ima sicer opraviti z občinami, da bi ne postal njen član. Naloge jo čakajo velike in le v skupnem delu mogočena organizacija jih bo mogoče izvršiti. — Na delo torej — s krepkim delom! —

Katoliški shod na Brezjah 3. in 4. septembra

Katoliški Gorenjci iz radovljiške, kranjske in loške dekanije!

Kličemo Vas na katoliški tabor k Mariji Pomočnici na Brezje! Brezje je vsem Slovencem najbolj priljubljena božja pot, saj kraljuje tam milostipolna Pomočnica kristjanov, ki kakor močan magnet vleče k sebi vse naše ljudstvo! Pri tem svetitem svetišču Marijinem naj se zbere dne 3. in zlasti 4. septembra vsa zavedna Gorenjska: očetje in matere, možka in ženska mladina! Ob vznožju svoje nebeške matere si bomo utrdili svojo vero, navzeli se katoliške odločnosti, spoznali dolžnosti in pravice, ki jih imamo po božjih in človeških postavah, videli bomo, kako smo močni in nepremagljivi, če nastopamo složno in edino! Katoliška šola, katoliški zakon, katoliški tisk, katoliške mladinske organizacije, bodo glavni predmeti, ki jih bo obravnaval naš shod. Priidite v množicah! Naj vas ne ovirajo stroški: duševna korist odtehta vse stroške!

Če bomo prišli na Brezje v ljubezni do Boga, do Marije, do svoje domovine, potem ne izostane našemu zborovanju blagoslov božji, ne izostane vsemogočna priprošnja Brezmadežne!

Spored katoliškega shoda na Brezjah:

Dne 3. septembra ob 8. zboruje tiskovni odsek v društveni dvorani frančiškanskega samostana; ob 2. pop. zboruje istotam odsek za mladinsko organizacijo; ob 4. istotam kongregacijski odsek; ob 6. zvečer v Marijinem svetišču večernice z pridigo.

Dne 4. septembra: ob pol 7. zjutraj sv. maša s pridigo in skupnim sv. obhajilom; ob 8. zboruje šolski odsek v društveni dvorani; ob 10. sv. maša na prostem s pridigo (dr. Arnejc); ob 11. slavnostno zborovanje (govorniki uredn. Kremžar, posl. škulj, orl. preds. Pirc, posl. 2)

Brodar); ob 3. popoldanska služba božja in govor na prostem; ob 5. Sklep z državnim himno. — Prošnja za polovično vožnjo doslej še ni rešena — o pravem času se bo rešitev po časopisju naznanila. Morebitna prošnja je naslavljati na župni urad v Radovljici.

Pripravljalni odbor.

V Ribnico!

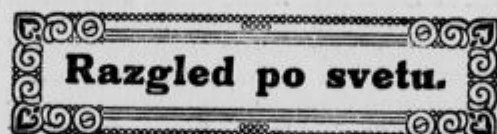
Rojaki ribniškega in velikolaškega okraja! Kočevski Slovenci! Dne 3. in 4. septembra t. l. se vrši v Ribnici pokrajinski katoliški shod. Upamo, da bo ta shod najslajnejša manifestacija katoliške misli v našem okraju, ki se je v nji odlikoval od pamtikeva. Morda je dolgotrajna vojna tudi našemu okraju v tem oziru zasekala dokaj globoko rano in je povojna psihoza obvela tudi marsikakega poprej globoko vernega in za katoliško misel oduševljenega rojaka. Ta dan naj zaceli te rane in ljudstvo dvigne na prejšnjo stopnjo navdušenega verskega mišljenja in življenja. Ta dan si začrtamo smernice za naše prihodnje delovanje v blagor in korist Vas, dragi rojaki!

V soboto, dne 3. septembra zboruje od 9. do 12. ure v odsekih katoliško dijaštvo in učitelstvo, popoldne od 2. do 5. ure pa naši Orli, fantje sploh in društveni voditelji, Orlice, dekleta in žene. — Zvečer ob 8. uri priredi kat. dijaštvo komerc.

V nedeljo, dne 4. septembra pa je dan Vas vseh, rojaki! Ob pol 9. uri bo sprejem onih, ki pridejo peš in z vozovi; ob 9. uri sprejem udeležencev na kolodvoru, slavnostni sprevod na trg, kjer bo cerkveni govor in sv. maša, ki jo služi premil. g. škof dr. Andrej Karlin; po službi božji ob 11. uri otvoritev slavnostnega zborovanja in govor o katoliški šoli; ob 12. do 2. ure kosilo; ob 2. uri slovesne litanije a prostem, potem pa nadaljevanje slavnostnega zborovanja z govori o katoliškem tisku in mladinski organizaciji; ob 5. uri slovesen zaključek.

Organizacije cerkvene in prosvetne, fantje in dekleta, možje in žene, upapolno dijaštvo in junaško učitelstvo, katoliški rojaki in kočevski Slovenci! doli do Kolpe, vsi na katoliški shod, da si naredite dan, ki Vam ga bo Bog blagoslovil!

Pripravljalni odbor.

Razgled po svetu.

GRKI

potiskajo Turke vedno bolj nazaj in stoje že 70 kilometrov pred glavnim turškim mestom Angoro. Prebivalstvo beži iz Angore.

IRCI IN ANGLEŽI

so se zopet sprli med sabo. Videti je bilo, da so se že skoro sporazumeli, toda ker Anglija zahteva še vedno popolno odvisnost Irske od Anglije, da siračno v milejši obliki, se Irska noče udati. Anglija se pripravlja na nov pritisk in grozi s morskimi blokado.

RUSKA LAKOTA

polagoma ponehuje, ker je došlo že veliko žita v stradalajoče kraje. Samo od 1. do 15. avgusta je dospelo v ozemlje, kjer divja lakota, 214 vagonov žita. Izseljevanje prebivalstva se je zato znatno zmanjšalo.

Širom domovine.

ST. GOTARD.

Dne 9. t. m. je umrl v St. Gotardu občesplošni mož Janez Kos, v starosti 78 let. Na Vel. Smaren bi imel obhajati svojo zlato poroko, poročil bi ga bil njegov sin, ki slušbuje kot kaplan v Zagorju, a Bog ga je v svoji vsevedni modrosti par dni poprej poklical k Sebi, da mu da plačilo za njegovo krščansko življenje. K pogrebu se je shralo

ogromno ljudstva. Orli iz Zagorja se mu sapeli v slove. Naj počiva v miru!

ŽAZAR NAD VRHNIKO.

Prejšnjo nedeljo smo imeli v Žazaru lep dan. K nam so poleteli Orli in Orlice iz Horjula. Naša domača godba jim je bila nasproti in otvorila lep sprevod skoz vas, ki nas je tako navdušil, da smo imeli prav vsi k javni telovadbi. Med telovadbo je imel nagovor horjulski župnik g. Novčan in nam navduševal za erlovstvo. Med sviranjem godbe in orodno telovadbo nam je popoldan naenkrat minul. Horjulski Orli so lahko videli, da imajo v nas dobre prijatelje in mi jim zagotavljamo, da bomo i vnaprej s njimi vsi ene misli kot doslej. Bog živi!

POLHOV GRADEC.

V nedeljo pred sv. Petrom in Pavlom so prišli iz Amerike naši rojaki: gg. brata župnika Ivan in Joško Trobec, njihov bratranec dr. Ivan Seliskar, profesor semenišča v St. Pavlu, in gđ. sestre prvih dveh Ivan in Mici. Prišli so obiskat svoje sorodnike, posebno starše Blaža in Marjano Trobec, ki sta obhajala predpustom zlato poroko. Bili so šest tednov med nami in vsako nedeljo so gospodje opravljali službo božjo v stari in slavni podružni cerkvi sv. Petra v Dvoru. V torek, 9. t. m., sadnji dan pred odhodom nazaj v Ameriko, je opravil sv. mašo v rojstni hiši na Logu, s dovoljenjem škofijstva, najmlajši g. župnik Joško. Dovoljena je bila sv. maša, ker oče Blaž že nad 6 let ne more priti v cerkev. Navzoči so bili pri sv. maši vsi bližnji sorodniki, med njimi tudi g. p. Bernard Ambrožič iz Kamnika. Ponoči potem so se vrnili nazaj v Ameriko. Bila je v resnici težka in žalostna ločitev od vseh, posebno pa še od očeta Blaža, ker so ga pustili na smrtni postelji in ni več upanja, da bi ga še kdaj tukaj videli. Zelimo vsem srečno pot v novo domovino!

DOBROVA PRI LJUBLJANI.

Tudi na Dobrovi bomo imeli Sokolac. Take mi je pred kratkim povedala neka oseba. Mislim, da je to šala, ko sem se pa natančneje informiral, sem prišel do zaključka, da je resnica. — Dolgo časa se je Dobrova varovala te kuge, navsezadnje jo je pa tudi sem gor v prijano Dobrovo veter zanesel. Bog ve, če je ne bo tudi kmalu odnesel. Vam pa, dragi Dobrovčani, stavim za srgled blejskega Sokola. Gotovo ste že čuli, kakšna božje-rodna dejanja so potenjali: kriš so s stene vrgli, in bogokletno s njim ravnali, kako se črnomojski sokoli kip Matere božje vrgli v obcestni jarek itd. Zato pa posebno vam, krščanski stariši, kličem, odvrčate mladino od take družbe, kjer se vam mladina samo spridi. Mladeniči in mladenke, vi pa pristopajte rajše v krščanska društva, katerih je tudi pri nas dosti: Izobraževalno društvo, Orli, Orlice, tudi mal pevski odsek je že ustanovljen; le v teh društvih boste našli pravo veselje in pošteno zabavo, ne pa v sokolski organizaciji, katere vam ne nudi drugega nego pijančevanje, ples in zabavljanje zoper Cerkev in duhovnike. Krščanska Dobrova ne zapusti svoje varuhinje Marije v Leševju.

ŠKOCJAN PRI MOKRONOGU.

Sprejmi dragi Domoljub v svoje predale tudi iz naše fars zopet par novic. Dne 12. julija je umrla v Dobruški vasi Ana Banič, mati 6 nedoročlih otrok. Bila je vzorna gospodinja in zavedna krščanskega mišljenja. Kako je bila priljubljena pri svojih vašcanih, je pričalo to, da so jo v obilnem številu spremljali na sadnji poti. V slovo ji je zapel moški zbor par ganljivih nagrobnic. — Dne 17. julija je pa obhajal tukajšnji rojak, g. Franc Kirar novo mašo. Čast njemu in njegovim starišem, ki sta mu s žuljavimi rokami ob času žolanja stala zveste na strani. Po polju in vinogradih vlada velika suša. Če ne bo v kratkem dežja, so jesenski pridelki uničeni. Izobraževalno društvo spi precej trdno spanje. Upajmo, da se počasi prebudi, kar bi bilo v korist celi fari. Kadar se to zgodi, pa sporočim. Bog živi!

LEŠE.

Pa smo Lešani na Jakobovo nedeljo svoj semenj spet enkrat pošteno proslavili, ne samo s štruklji in plesom, brez katerega kajpak semenj ne sme poteči, temveč tudi s predstavo »Na dan sodbe«, katero je vpriporilo naše Katoliško izobraževalno društvo. Predstava je splošno ugajala in je uspela v vsakem oziru. Še bolj je izpadla, če bi bilo med občinstvom bolj mirno. S to predstavmo smo hoteli poživiti Katoliško izobraževalno

društvo, ki je bilo l. 1910 sicer ustanovljeno, a je doslej spalo. Zato se je po predstavi vršil tudi redni občni zbor, na katerem smo izvolili v odbor moči, katerih imena nam jamčijo, da bo poživljeno društvo s knjigami in časopisi, s predavanji in predstavami res skrbelo za pravo izobrazbo naše »Gorenjske Vipave«.

TREBELJEVO.

Dolgo se še nismo nič oglašali, a ne mislite, da smo izginili. Mi lepo tiho delamo, držimo se svojih načel in čakamo boljših dni. Dne 24. julija smo imeli na Prežganjem shod, govoril je posl. Goštinčar. Udeležba je bila številna in izvajanja gosp. poslanca so bila glasno odobravana, to kaže, da vsa jeza, laži in tudi vladna moč samostojnežev nas ne omaja v načelih. Po shodu je bila soglasno sprejeta zaupnica Jugoslov. klubu za dosedanje delovanje in obenem smo istega pozvali, naj vstraja v boju za revizijo ustave. — Občinska K. Z. ima sedaj stalno pisarno na Ravnem brdu. Vodi jo načelnik Gale. Obracamo se nanjo v vseh stvareh in z uspehom. — Imamo novega župana v osebi g. načelnika K. Z. Galetta, ki z vso vnuemo deluje za blagor občanov in nastopa proti vsem, ki hočejo zaničevati in šikanirati njegove občane. Cujemo, da ga radi tega vladotvorni krogi smerjajo. — Sušo imamo tako veliko, da se bo vse posušilo, krompir, fižol, ajda, repa itd. je uničeno. Kaj bomo z živino? — V neki občini ni hotel iz strankarskih ozirov zglasti samostojni župan v smislu nar. dež. vlade, št. 17.749, invalida, ki ni hotel s samostojneži voliti; sklicujoč se na to, ker ni v njegove občine pristojen in ga je naglaj v njegovo domovinsko občino, dasi dotični biva 100 korakov od župana oddaljen, in še 11 let stalno tam biva. Ni prijetno invalidu s 60% v urotnosni vročini delati dolgo pot, ko mu je župan pred nosom. Poskrbeli bomo, da ošabni samostojni občinski mogotec ne bo gonil ljudi na vse vetrove, ako ne trebajo v njegov rog.

IZ BOHINJSKE DOLENE.

V Savi je utonil pred dobrim tednom osemletni sin železniškega delavca Pravarhaja. — Procesije za deš so napravili župljani iz Bohinjske Bele k sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru v petek 12. avgusta. — Dva gospoda na železniški postaji sta si skočila pred kratkim v lase, eden Slovenec, drugi Srb. — Prvi je otepal s jezikom, drugi — s palico. In konec: Srb je ostal, Slovenec je dobil »lauposec«. — Neki prvni mojster je silovito hud na »Domoljubac«, očita mu laži, ker ne piše po željah liberalnih in samostojnih. Če ne bo močilek med delavstvom v službi previdnejši, ga bomo pristojni oblasti priporočili v primerne napredovanje, kar mu ne bo ravno ljube.

IZ ŠENČURJA NAD KRANJEM.

Pri zadnjih občinskih volitvah so pri nas dobili zjedninjeni liberalci dvanaest odbornikov, dvanaest jih je pa pripadlo nam. Ko smo volili župana, je žreb odločil za liberalce, ki imajo sedaj svojega župana, mi pa zato večino v občinskem odboru, kar je tudi nekaj vredno. Meseca junija smo sklepali o veselilnem davku in smo hoteli za plesne prireditve uvesti takso 300 kron. Liberalci so pa z nami »glijali« naprej za 50 kron, potem za sto in nazadnje smo se zjednili na 150 kron za vsako plesno prireditev. Samostojnega kmeta in kovača Martina Bulovca je ta davek tako razjezil, da je pri občinski seji našim možem rekel: »h... pa klerikalcem ne bomo več gasili, najpa v zrak gledajo, kadar bo gorelo, grem precej domov in vzamem iz brizgalne dušo.« Nazmesto, da bi naši možje prišli Bulovca zaradi tega nečloveškega izraza za jezik, so raje potrpeti. Naš odbornik Matija Gasperlin je svojim prijateljem pravil, kako razumejo liberalci izrek: »bližjemu na pomoč.« Iz samostojne stranke izbacjeni šenčurški liberalni general je dal Bulovcu komando, da mora Gasperlina tožiti. Oni teden smo imeli v Kranju pri sodišču obravnavo, kjer so priče Bulovcu točno in natančno pod prisego dokazale, da je res obljubil, da klerikalcem ne bodo šli več gasit. Njegov zastopnik sam mu je svetoval, naj tožbo lepo umakne, kar je s kislim obrazom in po dolgem upiranju v resnici tudi storil. — Dva nauka gresta iz te historije: Prvič: Liberalci je proti somišljenikom drugih strank nečloveški in neusmiljen, tako da

mu niti v najhujši sili, ko mu gori, noče pomagati, drugič: Liberalci je do skrajnosti predrzen, če prav ve, da je napravil lumparijo, te gre tožiti, misleč, da mu ne boš mogel dokazati, kaj je napravil. — Ne vemo, ali je bil slučaj, ali kaj, da je kmalu po gorenji seji občinskega odbora pri nekem našem somišljeniku gorelo. Par dni prej je imelo gasilno društvo vajo in je brizgalna dobro delala, ko je bilo pa treba pri našem somišljeniku gasiti, je odpovedala. Kaj to pomeni?!

CERKLJE PRI KRANJU.

Pri nas smo pa čudni ljudje! Poslušajte no! — Suša nas pritiska. Vsak dan prosimo Boga, naj se nas usmili, s procesijami hodimo v cerkev; kamnu bi se že smilili! Pa pride nedelja. Zdaj je pa vse dobro! Kaj nas briga suša, kaj drugo, naj se kozolci prekucujejo, mi vrisujemo plesmo in — sušo gasimo. Morda bo to pomagalo? Vse je treba poizkusiti! — V nedeljo je imelo naše gasilno (?) društvo svojo veselico. Pa brez plesa ni šlo; to mora biti, če ne, pa veselica ni, kajne! Ne vem ravno, kako so se kaj imeli, le to so rekli, da je bilo »lečno«, samo muzika je bila preveč »mila«. Že verjamem. Uspeh te veselice je bil pa naravnost presenetljiv; navdušenje do gasenja je bilo tako veliko, da so se kazale njegove posledice še drugo jutro; že ob solnčnem vzhodu namreč se je razlegala zaspana budnica hripovega gasilskega rogu preko zaloških in lahovskih dobav.

SARAJEVO.

Pri vojakihi nas služi v Sarajevu dosti Slovencev. Samo Orlov nas je nad 20. Le škoda, da se ne moremo nikdar sestati, da bi se pogovorili o naši orlovski organizaciji. Življenje pri vojakihi ni nič preveč vabljivo. Biti moramo vedno v vojašnici. Nimamo nikake prostosti. Nekateri izmed nas so že več mesecev v sarajevski vojašnici, pa si niti mesta še niso mogli ogledati. Čutimo se kakor ujetnike. Nekateri Orli, ki so še nad dva meseca tu, še niti ene nedelje niso mogli iti k sveti maši, ker ne dobe dovoljenja iti iz vojašnice. Zato ni čuda, da silno težko čakamo, kdaj se vrnemo domov v Slovenijo. Mnogi izmed nas imajo natančno preštete ne samo dneve in ure, ampak tudi minute, koliko časa morajo še ostati pri vojakihi. A čas se premika v tem pustem življenju neverjetno počasi. Časopisov ne dobivamo nikakih. Dovoljeno nam je brati le »Vojniški Glasnik«. A mi bi želeli novic iz naših krajev, novic, kako se gibljejo naše organizacije, pred vsem Orli! Seveda o tem »Vojniški Glasnik« ničesar ne poroča. Čitanje drugih listov nam je prepovedano. Kadar dobimo skrivaj v vojašnico »Slovenec« ali »Domoljubac«, je to praznik za nas. Z veseljem ga beremo vsi, tudi naši nasprotniki, saj posebno iz »Domoljubac« vremo največ domačih novic. Posebno skrbno čitamo interpelacije naših poslancev v Belgradu. Interpelacija dr. Šimraka glede vojaštva je napravila vse, brez ozira na stranke, na »oljši vtis. Da bi se posrečilo izposlovati Jugoslovanskemu klubu v Belgradu, da bi smeli iti vsake nedelje in praznik dopoldne vsaj k sv. maši in vsak teden enkrat ali dvakrat na sestanek. Na tem sestanku bi zapeli kako domačo pesem in se pogovorili o naših izobraževalnih organizacijah v domovini. Saj smo tu v vseh krajih naše domovine skupaj. Imeli bi se toliko pogovoriti med seboj! Cujemo, da namerava v tem osiru posredevati Jugoslovanski klub. Mi mu gotovo želimo čimprej najboljših uspehov!

SODRAŽICA.

Nove občinske volitve se vrše pri nas 11. septembra. Živahno agitirajo zlasti katoliški kmetje, sam njihov vrhovni poglavar je ponujal odborniška mesta po Sinovici in Hudem Koncu, čeprav je bil prepričan, da farba, ker bodo komaj generali prilezli v občinsko pisarno. Gre jim pač za to, da si osvoje toliko mandatov, da bodo zopet s pomočjo demokratov zasedli županski stolec. Z demokrati bodo tudi po volitvi v vsem edini. Kakor čujemo, si bodo nadeli novo ime, ker jim je »katoliško« premalo odbornikov prineslo. Utegnejo se celo imenovati SLS. V dokaz, kako krasna SLS bo to, berite sledeče: a) Pri županski volitvi so volili demokratje njihovega županskega kandidata, katoliški kmetje pa liberalce za svetovalec. b) Pri obeh občinskih sejah, ki ste se vršili bržkone nepostavno, so glasovali z de-

mokratji, ž njimi so bežali iz občinske pisarne, kolikorkrat je bilo onemogočiti kak predlog odbornikov SLS. c) Z največjo težavo so spravili naši odborniki na dnevni red predlog za avtonomijo, za katero sta le dva izmed petih katoliških glavovala. Župan je bil v srečnem položaju, da mu ni bilo treba glasovati, dva sta jo še pravočasno z demokrati iz občinske pisarne pobrisala in le dva na pritisk naših mož pri seji ostala, č) Z liberalci so hodili v deputaciji po Ljubljani okoli višjih gospodov, ko so dobili obvestilo, da so volitve razveljavljene. Tega menda gg. Stupica in Cvar ne bosta tajila. d) Z vso svojo zgovornostjo so se potegovali pri seji z našim razmeram veliko previsoko pačo občinskega tajnika kot poslušni slugi demokratskega predlagatelja. Že začetek njihove vlade, ki je bila, hvala Bogu, brez »črne«, je pokazal, kam bi občino s svojimi demokratskimi zavezniki pripeljali. Le pogumnemu nastopu SLS se imajo občani zahvaliti, da so jim pri eni sami seji prihranili letnih 13.200 K. Zato, volilci, ako hočete sebi in občini dobro, pometite s temi škodljivci, ki uganjajo samo osebno politiko, načela SLS so pa zavrgli, da si le ohranijo liberalno zavezništvo in svoje časti.

IZ IGA.

»Jest pa pravim, da jih dajmo gajšlat! Zakaj se pa prej obljubljali, če niso mislili izpolniti? Tako je govoril o samostojnih poslancih trd samostojnež, ki se je mnogo trudil, da bi za časa volitev vjel kar največ glasov zanje. Tudi najbolj zagrizeni samostojneži čutijo, da so ogojčani. »Kmetijski list« vedno bahavo govori o velikih uspehih, ki so jih dosegli samostojni poslanci v prid kmetškemu stanu. Kje pa se poznaže ti uspehi? Najbrže le v šepih samostojnih poslancev, saj ima minister Pucelj samo okrog 60.000 K mesečne plače, dohodninske in druge, še nikdar tako visoke davke je pa milostno prepustil kmetu. Pa vendar so nekaj dosegli. Star liberalce na lgu, sedaj seveda samostojnež, je povedal oni velikanski uspeh, ki ga je dosegla »Samostojnac« in to je: kancelparagraf. Torej edina zasluga samostojnežev, da sme vsak tirati duhovnika pred sedež, te bo rešile in orešile kmeta. S farji dol, za kmeta se pa ne brigamo — v tem smislu delujejo njih stari liberalni voditelji. Tako delajo oni, ki so še lani govorili o velikem spoštovanju duhovnika in o neizmerni ljubezni do kmeta. In tako mnogi, poštenji kmetje so jim verjeli...!

IZ KRISKE OBČINE.

Ugoden čas je porabil Ignacij Kuhar iz Zg. Dupelj, obč. Krize, ko je začel klati govečo in razsekavati meso v Dupljah in redno vsako soboto v Križah. Cena mesu 25 K za kilogram. Meso je prvovrstno in je priporočljivo že vsled tržinskih mesarjev, da so takoj pri mesu znižali ceno od 32—30 na 26 kron kilogram. Ko bi Kuharja ne bilo, bi gotovo še štiti ododne mesarje centralistični župan, da bi bili vsi odjemalci oškodovani.

KRIŽE PRI TRŽICU.

Po preteku enega leta se je dogladno, ko je vodil tajniške posle g. Poljanc Franc, okrajni sluga v Tržicu, pri županstvu tukajšnje občine, da bo moral bivši župan J. Rozman plačati občini oziroma povrniti okroglo 5500 kron za preveč vpisanih izdatkov itd.

LUŽE OB ŠENČURJU.

Dolgo še čakamo kakega »Domoljubovega« poročila od Lužan, pa ti ljudje se nekam neradi oglašajo v časopisih, zato hočem jaz napisati par vrstic. Pred kratkim se je ustanovilo po liberalni organizaciji gasilno društvo. Za načelnika se je sam postavil gerent Hleptov Janoz; takrat si je pod krinko nestranskega društva pridobil 25 članov in sedaj jih ima še 6, drugi so se odločili zaradi njegove liberalne politike. Napravil je srečolov za popravo gasilnega orodja; noben človek ne ve, kaj je s čistim dobičkom iz tega srečolova. Opozarjam poštene Lužane, naj naredijo konec temu liberalnemu paševanju v gasilnem društvu, ki ni zato, da bi ga kdo iskoriščal v svoje namene. Gasilno društvo ima posebno v taki vasi kot so Luže, velik pomen, in če ne bo vse v najlepšem redu, nas zna ta nemarnost v slučaju požara stati na stoletih.

Tedenske novice.

Politične.

p Ubogi samostojneži. Samostojneži splošno ugibajo, zakaj se je njihov tabor v št. Vidu tako ponesrečil, da je bila udeležba tako malenkostna (450 ljudi obojega spola) in da še ti v večini niso glasovali za zaupnico ministru Puclju, ki se je trudil dokazati svoje »uspehe« za slovenskega kmeta. Na tabor so privlekli celo tajnika srbske radikalne stranke, pravoslavnega duhovnika dr. Janiča. Govorili so o več tisoč ljudi, ki bodo prišli na tabor, obljubljali so 60 okrašenih voz v sprevedu — koncem koncev pa se jih je pripeljalo — 6. Samostojneži navajajo različne vzroke svoje blamaže, toda pravega vzroka nečje priznati: Slovenski kmet ve, da so se samostojneži popolnoma vdinjali kapitalistični liberalni gospodi, ki od nekdanjega našega kmeta, da so dalje za mastno nagrado prodali slovenskega kmeta belgrajskemu centralizmu, ki nas že zdaj vsako leto izjame za par sto milijonov kron, slovenski kmet ve, kaj so rekli srbski kmetje o samostojnežih, da so profitmaherji in sovražniki kmetijskega stanu, slovenski kmet ve, da so samostojneži tisti, ki so najodločnejše zahtevali, da se sprejmejo v ustavo paragrafi proti Cerkvi itd. Slovenski samostojnež ima pač na sebi pečat judeževskega izdajstva in noben minister, noben kmetijski tabor ne bo mogel tega izbrisati.

p To da misliti so rekli razboritejši samostojneži, ko so zvedeli, da je bilo na katoliškem shodu v Novem mestu navzočih 10.000 ljudi, na štiškim samostojnem taboru pa 450. Samostojneži imajo to pot prav, ker to da res misliti.

p Premeteni Kušar, bivši predsednik samostojnežev je izrekel v št. Vidu nad vse modro besedo, da avtonomija (za katero pa so se samostojneži pred volitvami najbolj zavzemali) zato ni mogoča, ker 800.000 prebivalcev ne more svoje vlade vzdrževati. O ti ljuba preprostost samostojnega Kušarja. Ali je g. Kušar tako neveden, da ne ve, da smo Slovenci lansko leto 500 milijonov več plačali, kot smo dobili za svojo vlado in za vse svoje potrebe, in da smo letos tudi 200 milijonov več plačali, kot smo porabili. Ali ne ve premeteni g. Kušar, da je Slovenija dala državi še povrh davkov 400 milijonov posojila, od katerih bo država založila za slovenske potrebe samo 72 milijonov. Kako se ti ubogi Judeži trudijo, da bi vsaj z lažjo opravičevali svoje izdajstvo. Siromaki.

p Pete lišje. Samostojneži so poslali s svojega »tabora« v št. Vidu udanostno brzojavko ministrskemu predsedniku Pašiču. Ne vemo zakaj, ali zato, ker je Pašič Slovence usilil centralistično ustavo, ki nam bo prinesla na stotine milijonov škode ali zato, ker je Pašič samostojneže za njihovo izdajstvo dobro plačal.

p »Kmetijski list« ima nad vse težavno nalogo samostojno stranko tako napihovati, da bodo Srbi in naši kmetje mislili, da je to cel vol, ko je vendar čisto krotka žaba. Urednik ima najboljšo voljo, pa pride

kakšen tabor, ali kakšne volitve, pa se zopet vse podere. Samostojneži, imejte vendar usmiljenje s svojim urednikom.

p Kako liberalci poučujejo Srbe o Slovincih. V belgrajski »Pravdi« je napisal slovenski liberallec dopis iz Slovenije, kjer pravi med drugim: »Oni (Slovenci) so pri volji državi dati še večje dohodke in da bi to zmogli, se že pripravljajo na povečanje svojega bogastva. ... Naš kmet sedaj vedno bolj ljubi svoj narod in državo in smatra vse, kar pride iz Belgrada za od Boga dano.« Zato nas belgrajska gospoda v družbi s slovenskimi liberalci in samostojneži vedno dere na meh. Fej, tako suženjstvo in petolizništvo!

p Baranja, eno najrodovitnejših pokrajin naše države smo morali z glavnim mestom Pečuhom glasom mirovne pogodbe z Madžarsko izprazniti in jo prepustiti Madžarom.

Domače novice.

d Brez laži ne gre. »Kmetijski list« se dobro zaveda, da so se samostojneži za bogato nagrado popolnoma vdinjali liberalni gospodi, ki hoče strastno sovražit katoliško vero. »Kmetijski list« tudi dobro ve, da se katoliško ljudstvo tega zaveda. Zato skuša v zadnji številki dokazati, da sprejeta ustava ni protiverska. Med drugim pravi: »S tem je priznано, da mora država skrbeti za verske potrebe, toda na drugi strani je tudi preskrbljeno, da ne more nobena vera izrabljati državne podpore.« »Kmetijski list« s tem namenoma laže, ker ve, da marsikateri duhovnik skoro umira lakote, medtem ko pravoslavni duhovniki dobivajo krasne plače, ve, da župnik za vse svoje ogromno pisarniško delo, ki ga mu večina nalaga država, dobiva povprečno 30 kron na leto, ve, da katoliške cerkve od ustanovljenih maš in drugih ustanov od države ne dobivajo nobenih obresti. »Kmetijski list« tudi ve, da je vlada na drugi strani samo za ustoličenje srbskega patriarha plačala 72 milijonov kron, kar bi za vsa slovenska duhovščina, za vse slovenske cerkve in župne urade po sedanjih plačah zadostovalo — 24 let. — Ali te še ni sram »Kmetijski list«, da tako lažeš?

d Govorice o brezverski šoli so brez vsake podlage« pravi »Kmetijski list« v članku, v katerem skuša dokazati, da ustava ni naperjena proti katoliški cerkvi. Ali lažnivi »Kmetijski list« ne ve, da je v naših šolah že vpeljana sokolska vzgoja, o kateri so jugoslovanski škofje natančno dokazali, da je brezverska, in kljub 10.000 kronam nagrade tega dakaza nihče ovreči ni skušal. Sicer pa sami vidimo, kako sokolstvo sovraži vse, kar je verskega. In »Kmetijski list« upa lagati, da so govornice o brezverski šoli brez vsake podlage! — V istem članku si drzne brezverski člankar še vedno trditi, da kancelparagraf ni proti veri! Hinavci!

d »Nismo proti veri«, vpijejo samostojneži. V istem hipu z debelimi črkami priporoča »Kmetijski list« kupovanje srečk za dom protiverskega Sokola.

d Kako izrabljajo državni denar. Belgrajski listi prinašajo dan za dnem mične zgodbe, kako belgrajska gospoda, ki sedi

ob državnem krmilu, izrablja svoje mesto za to, da sebi in svoji žlahti polni zepe z državnim denarjem ali pa vsaj s pomočjo državnega denarja. Gnoloba v belgrajskih vladnih političnih krogih je tolika, da smrdi do neba. Tako se je sedaj sestavila neka družba, ki naj bi postavila veliko tovarno za orožje. In kaj zahteva ta družba od države? Da mora pokupiti polovico akcij (50 milijonov dinarjev), da mora imeti prosto carino za uvoz materiala, 50% popusta pri železniški vozarini, da mora država graditi železnico do tovarne itd. Tako bi gospodje delničarji bogateli na račun države in davkoplačevalcev. — In kdo ima glavno besedo pri tej družbi? Sin ministrskega predsednika Pašiča, Rade, bivši minister Velizar Janković, pravoslavni duhovnik dr. Janjić, ki je govoril na samostojnem »taboru« v št. Vidu in drugi. — Druga zgodba: V Belgradu so postavili pri bolnici sedem barak, ki so tako slabe, da se jih bolniki boje kot vrag križa, ker vanje dežuje. Država je plačala zanje — 5.200.000 kron. Slovenski tesar-poštenjak bi jih postavil tudi za 2 milijona in bi še lep dobiček naredil pri njih. Kdo je spravil ostalo svoto? — Trboveljska družba je podražila premog, dasi posebno v ta namen sestavljena komisija ugotovila, da dela družba že sedaj ogromne dobičke in je zato vsako zvišanje oduštvu. Ni nič pomagalo. Družba je potrkala pri belgrajskih gospodih — in premog se je podražil. — Samostojneži pa ne morejo prehvaliti sedanje vladne uprave. Že vedo, zakaj!

d Kralj Peter je bil v ponedeljek zvečer z velikimi slovesnostmi pokopan.

d Kralj Aleksander je v Parizu bolan na lepiču, kakor pravi vladno poročilo in se radi tega ni večel oččevega pogreba. Na narod je izdal proglas.

d Občinske volitve za razveljavljene komunistične odbornike se bodo v Ljubljani vršile dne 20. septembra.

d V 24 občinah na Kranjskem se bodo vršile dopolnilne občinske volitve za razveljavljene občinske odbornike.

d Sprejem invalidov v pouk na raznih šolah v Sloveniji. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za socialno skrbstvo, invalidski odsek, bo sprejel v svojo oskrbo večje število siromašnih invalidov, ki bi želeli obiskovati razne šole v Sloveniji. V poštvi bi prišle v prvi vrsti te-le šole: Tehniška srednja šola (poprej Obrtna šola) v Ljubljani, Drž. trgovska šola v Ljubljani, Vinarska in sadijska šola v Mariboru, Rudarska šola v Celju, Meščanska šola v Celju, Orglarski šoli v Ljubljani in Celju itd. Invalidi, ki bi hoteli obiskovati omenjene šole in so zato fizično in po predizobrazbi sposobni, naj pošljejo tozadevne prošnje z vsemi potrebnimi prilogi in izvidom nadpregleda Pokrajinski upravi za Slovenijo, oddelek za socialno skrbstvo, invalidski odsek, takoj, najpozneje pa do 1. septembra t. l. — Invalidi, ki žele obiskovati Tehniško srednjo šolo v Ljubljani, se opozarjajo na razglas ravnateljstva omenjene šole v Uradnem listu št. 93 od 8. avgusta t. l. — Pogoji za sprejem učencev v Vinarsko in sadijsko šolo v Mariboru so objavljeni v listu »Kmetovalec« št. 13 od 15. julija t. l. — Za sprejem v Rudarsko šolo v Celju se zahteva fizična sposobnost za vsako delo pod zemljo in da je dotičnih bil za poslen kot rudar 4 leta. — Vsi invalidi, ki bodo sprejeti v omenjene šole, bodo za ves čas pouka v oskrbi invalidskega odseka in sicer: invalidi v šolah v Ljubljani ali Celju bodo v staležu Invalidskih domov v Ljubljani ali Celju invalidom v drugih šolah pa se bo izplačeval vsakokratni menažni relutum kot podpora za oskrbo, če niso v oskrbi tamošnjih šol oziroma

zavodov, katere stroške krije invalidski odsek. — Ker so sredstva, s katerimi razpolaga invalidski odsek, zelo skromna, se bodo sprejeli v brezplačno oskrbo za časa šolanja le invalidi z najmanj 50% delanezmožnosti, ki so sami kakor tudi njihovi starši brez vsakih sredstev, kar morajo dokazati z ubožnim spričevalom.

d Za škofijskega duhovnega svetnika je bil imenovan priljubljeni mladinski in vzgojni pisatelj, urednik »Angelčka« in »Vrtca« Jožef Vole, župnik na Rovih pri Kamniku.

d Pri sv. Antonu v štangi bo letos shoč na Angelsko nedeljo po škofijskem in Mohorskem koledarju, t. j. 4. septembra.

d »Kmetška županska zveza.« 1. Občine in županstva opozarjamo, da je v zalogi še nekaj celotnih letnikov »Občinske uprave«, vezanih in nevezanih. — Ker je vsebina traja vrednosti, članki, zlasti vprašanja in odgovori aktualni tudi še danes, zato bi bilo želeli, da si nabavijo županstva to — za nje tako potrebno knjigo, kjer je še nimajo, ali pa, kjer nimajo popolnih letnikov. — Obrnejo naj se na odbor »Kmetške županske zveze, Ljubljana«. — 2. Tem potom naznanjamo, da bo občni zbor »Kmetške županske zveze« dne 14. avgusta t. l. v knjižnični dvorani Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani. — Podrobno še objavimo. Odbor.

d Prireditve Pevske zveze v Kamniku se vsled smrti Njg. Veličanstva kralja Petra I. preloži na poznejši čas. Zbore prosimo, da kar naprej vadijo, ker bo spored prireditve isti kot je bilo naznanjeno.

d Kje je postava za avtomobile? Gospodje po avtomobilih se vozijo kot nori in povozijo sedaj enega, sedaj drugega. Pri Trojanah je Windischgrätzov avtomobil smrtno-nevarno povozil nekega tesarja, neki drugi avtomobil cestarja in zopet drugi je do smrti pobil nekega posestnika. Ko bi kmet imel avtomobile, kdaj bi mu jih že prepovedali, verziški gospodi pa je vse dovoljeno.

d Zasedenol Liberalci z dežele se je jako moderniziral. Politiko vam pozna kot svojo dlan. Nekoč pride v Ljubljano ter gre v hotel spat. Ponoči pa mora v kotiček, kamor so še cesarji, dokler so bili, k nogam hodili. Pa glej ga zlomka, na vratih se je blestel napis »Zasedenol« Možak se je po glavi popraskal, grdo pljunil predse ter vzkliknil: »O ti prokleta banda italijanske! Torej tudi to so zasedli!«

d Bogoklestvo. V nedeljo, 24. t. m., ko so se pripravljali Sokoli na otvoritev svojega telovadišča v Ljubljani, je ob pol-osmih zjutraj šel neki Sokol v kroju po Bregu v spremstvu malega otroka. Dež je narahlo rosil. Tedaj glasno vzklikne Sokol: »Proklet, hudičev Bog, da je dal dež.« Priče na razpolago. — Starši, pazite na

d Pevski zbor! Kot priloga »Pevcu« sta izšli naši himni: Pravde Bog (Bože pravde), Lepa naša domovina, obe s slovenskim besedilom in eizer za moški in mešani zbor ali enoglasno z orglami. Pridejana je tudi priljubljena Premrova Zdravica (Spet trbi obrodile) za moški in mešani zbor. Pevski zbori, posezite po tej praktični izdaji naših himen. Prodaja se zvezek po K 5.— v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

d Železniška nesreča. 18. t. m. je pri postaji Krško skočil s tira osebni vlak. Proga je bila raztrgana na 250 m dolžie. Nesreča se ni zgodila nobena.

— Strašna nesreča v Vodicah. Dne 16. avgusta je kopalo v Rojčevi jami 18 vodiških deklet pesek. Ob četrtna eno uro popoldne se je pa podsula približno 2 m visoka plast zemlje, ki je zasula popolnoma Marjeto Rahnetovo iz Bukovice in Marjano Novakovo, do pasu pa Angelo Bida. Novakova je klicala: »Pomagajte! Pomagajte!« Izkopali so jo še živo, 31letno Marjeto Rahnetovo so pa izkopali mrtvo.

d Tatrina. Iz St. Vida pri Stični se nam poroča, da so neznani tatovi letos letošnjega leta vlomili že štirikrat v stanovanje Antona Čebularja (vulgo »Soga«), ki stanuje v Grižah, h. št. 1. Zadnjič so vlomili dne 18. avgusta t. l. in mu odnesli sledeče predmete: celo, še skoro novo obleko iz temnega orožniškega suknja s sivočrtno podlogo; suknjo iz voljaške sive odeje z ovratnikom, obšitim z zajčjim kožuščkom; telovnik in

hlače iz rižastega baržuna (žameta), t. j. takozvanega »Teufelszeuga«; tudi zgoraj omenjena zim-ska suknja je imela sivočrtno podlogo. Ker je iz vlovov razvidno, da poznajo tatovi prav dobro vsak kotiček v stanovanju Čebularja, ni izključeno, da tatovi niso od daleč, in da bi znali pri Čebularju ukradene predmete prodati v bližnji ali pa daljni okolici; pred nakupom teh predmetov se svari. Kdor bi pomagal, da dobi Anton Čebular ukradene predmete nazaj, dobi 300 K nagrade; za samo izleditev tatov pa se izplača nagrada 100 kron.

— Požar v Zalogu pri Cerkijah. Dne 16. avgusta ob polenajstih ponoči je izbruhnil v

skednju Miha Gašperlina, podomače Miheveca, požar, kateri je v najkrajšem času upepelil hišo, hlev in pod. Gašperlinu je zgorelo vse kmečko orodje, krma, ena svinja in štiri kokoši. Škode do 100.000 kron, pogorelec je bil pa samo za 1800 kron zavarovan.

d Preglasna kritika. Mesto je nestrpno pričakovalo govornika. Velikanska dvorana je bila nabito polna. V skrajnem kotu sta stali dve mladi gospodični. Govornik stopi na oder. Tedaj pravi prva gospodična drugi: »Lep pa ni, lep. Govornik se jima iz daljave prikloni rekoč: »Pa dobro sliši!«

d T. Sela: Sploh nič dobil, F. Z.

Gospodarski obzornik.

CENE.

g Ljubljanski trg. Cene govejemu mesu od 22—34 K. Pričakovati je, da bodo cene mesu padle. Telečje meso 18—22 K, slanina 46—50 K, mestoma do 55 K. Svinjskega mesa in slanine primanjkuje. Cena prašičem se je vsled draginje koruze dvignila.

g Cena lanenega semena. Pri nas kupujejo po deželi razni prekupevalci laneno seme po 10 K kg. Na Češkem stane 100 kilogramov lanenega semena 415 češkoslovaških kron.

g Cena koruzi je poskočila od 670 K na 820 K za 100 kg. Zanimivo je to, da je na Dunaju koruza cenejša kot pa v Sremu (del Slavonije) — Fízol prodajajo po 700 K ječmen jari po 1000 K, ozimni po 800 K, oves po 700 K za 100 kg.

g Cene v Novem Sadu za 100 kg: Pšenica 1000 do 1020 K, rž 760 do 780 K, ječmen 750 do 800 K, oves 650 do 700 K, koruza 730 do 750 K, moka štev. 0 1500 do 1550 K. Cene so pri nas stalne, dočim v inozemstvu padajo.

g Cena poljskim pridelkom na Mažarskem so se v zadnjem času podvojile. Pšenica, ki je poprej stala metrski stot 700 K, stane sedaj 1440 K. Cena rži je poskočila za 280 K, koruzi za 250 K, staremu ovsu za 290 K, novemu ovsu za 300 K, ječmenu za 175 K pri metrskem stotu. Cene so navedene v mažarskih kronah. Znatnemu povišanju cen je kriva dolgotrajna suša.

DENAR.

g Dolg v znesku 14 milijonov francoskih frankov je plačala naša država pri »Francosko-srbski banki«.

g Posojilo v znesku 500 milijonov frankov namerava najeti naša država v Ameriki. V to svrhu se že vrše pogajanja našega finančnega ministrstva potom ameriškega poslaništva v Belgradu z ameriški bankami. Pravijo da je to pogajanje ugodno in da pride kmalu do zaključka.

g Nov papirnat denar po 10 in 20 dinarjev, ki ga je naša vlada naročila v Ameriki, bo kmalu dogotovljen.

ZIVINA.

g Na živinjski semenj v Stični na Dol, ki se je vršil v soboto, dne 20. t. m. je bilo prignanih veliko konj in goveje živine, toda kupčije ni bilo skoraj nobene. Veliko živine je bilo prignane iz Bele krajine, kjer je suša skoro vse uničila. Pitane vole, dolo-

čene za Italijo, so plačevali od 20—22 K. Ti so bili tudi vsi prodani. Ostale vole, bili so vsi lepo rejeni, so plačevali po 17 do 18 K kg, krave za mesarje po 4 K, boljše vrste pa več, do 13 K kg. Konjem so cene zelo padle. Lepega konja si mogel dobiti od 8000 do 9000 K, toda kupcev ni bilo nobenih. Kakor rečeno, kupčija je bila izredno slaba. Vsak hoče za kolikor le mogoče še ugodno ceno prodati svojo živino, ker doma nima krme, da bi mogel žival prehraniti čez zimo.

g Na zadnjem semnju v Karlovcu so bile cene za 1 kg žive teže: Goveja živina 10 do 20 K, teleta 12 do 18 K, ovce in koze 8 do 12 K, svinje 22 do 30 K. Seno srednje vrste 500 K za metrski stot; kupuje ga največ vojaštvo po 400 do 600 K.

g Skrb za mesarje. Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdelalo načrt, po katerem je goveja zaklana živina prosti izvozne carine, ravnotako tudi na svinjsko meso do 300 K. — Carina na živo govejo živino še vedno obstoji, prešičem se je pa celo zvišala od 100 na 200 dinarjev. — Se vidi, da sedi v ministrskem svetu zastopnik mesarjev minister Pucelj. Kmetje pa krvavo pogrešamo zastopnika kmetov.

DAVKI.

g Visok vinski davek pri nas in v Italiji. Vlada upelje pri nas užitinski davek po 35 dinarjev od hl. Ljudje še molče, ker se davek še ne pobira, toda bo hujše za grmelo takrat, ko se prične. — Italijanska vlada je določila davek na vino po 15 lit od hektolitra. Vinogradniki so vsled tega strašno razburjeni.

g Dohodki carine v juliju so znašali 48 milijonov 936 tisoč 804 krone.

g Dohodninski davek. Ministrski svet je podpisal zakon za dvanajstine (mesečni proračun), kjer je rečeno: Davčna dolžnost plačevati dohodnino, obsega osebe, katerih letni dohodek presega 4800 K. Izjemo ma se za leto 1921 ne odmerja dohodnina od dohodka izpod 10.000 K.

PROMET.

g Na račun vojne odškodnine, ki nam jo ima plačati Nemčija, namerara naročiti naša država v Nemčiji 450 lokomotiv, 700 osebnih vagonov, 3000 zaprtih tovornih vagonov, 3000 odprtih tovornih vagonov, tri vlake za orodje in službeno osobe, mostove itd. V ta namen je že odpotoval v Belgrad odposlanec nemške vlade nadinženir Haumann.

RAZNO.

g Pravilnik za kmetijske šole. Po novem pravilniku za kmetijske šole, je številno kmetijskih šol na ozemlju naše države neomejeno. Dovoljenja za otvoritev kmetijskih šol se bodo dajala tudi zasebnikom, ki bodo dobivali tudi državno podporo.

d Urad »Ljubljanskega velikega semnja« izda povodom semnja oficijelen sejmski katalog, ki bo obsegal vse podatke o razstavljalcih tvrdkah in bo izboren pripomoček za trgovske stike tu- in inozemcev. V katalogu bodo razvrščene firme v treh oddelkih, in sicer po prvi oddelku obsegal seznam razstaviteljev po zaporednih številkah paviljonov, drugi oddelk bo obsegal abecedni seznam razstaviteljev z navedbo paviljona in številke, ki jo imajo v paviljonu. V tretjem oddelku pa bo abecedni seznam kategorij izdelkov, ki jih razstavljače firme razpečavajo. Kakor samo po sebi umevno bo katalogu pridejan vodnik po sejmišču in najnovejši načrt Ljubljane. Obsegal bo tudi velik reklamni del. Tiskan bo v vseh jugoslovanskih narečjih, tako, da bo že s tem otvoril najboljšo reklamo za trdke, ki bodo vanj uvrstile svoje oglase.

g Krediti za poljedelske zadruge. Glavna zadruga zveza je povodom vprašanja poljedelskih kreditov imela posebno konferenco, na kateri se je sprejela resolucija, ki zahteva, da se poljedelskim zadrugam preskrbijo prednostni krediti. Resolucija se je takoj poslala poljedelskemu ministru Puclju. Minister Puclj je obljubil, da se bo uredba o poljedelskih kreditih revidirala, in sicer tako, da se bodo poljedelski krediti razdelili v dve skupini, na kredite za organizirane kmetovalce in na kredite za neorganizirane kmetovalce. Od celokupnega kredita se bo določilo 25 odstotkov onim poljedelcem, ki so imeli škodo vsled poplavl ali požara. Zadrugni krediti se bodo dajali naravnost preko uprave fondov. Izvolil se je poseben odsek za definitivno rešitev, v katerega so bili imenovani zastopniki poljedelskega ministrstva in zadrugne zveze. Rešitev bo izšla v najkrajšem času.

g Svilo za sita in papir za sobeslikarske šablone ima Urad za pospeševanje obrti v zalogi, kar bo razdelil med interese. Svila za sita je debelosti št. 7 in je 102 cm široka.

g Cement za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti lahko preskrbi obrtnikom trboveljski cement. Stavbeniki, zidarji in izdelovalci cementne opeke naj prijavijo svoje potrebe na naslov urada, Dunajska cesta št. 22 do 1. septembra t. l.

g Kako si ljudje pomagajo. Vsled suše primanjkuje marsikje krme. Vsled tega so bili ljudje prisiljeni, si pomagati. V nekem kraju na Dolenjskem so si pomagali ljudje tako-le: V bližini vasi se nahaja stoječa voda, kjer raste povodna rastlina imenovana lokvanj, ki cvete začetkom poletja in ima lepe cvete, široki listi pa so v vodi ali pa malo nad vodo. Ljudje nazivajo lokvanj v dotičnem kraju z napačnim imenom pljučnik. Ta rastlina napravi v vodi po več metrov dolge korenine, ki so velikokrat tako debele kot moška pest. Ker nimajo ljudje s čem prekrmiti prešičev, trgajo te korenine iz vode, jih sesekajo na kosce, primešajo malo korenja in skuhajo. Ljudje so mi pravili, da prešiči še precej radi uživajo tako hrano. Dobro bi bilo, da kdo prešiče preišče, koliko hranilne vrednosti ima navedena rastlina lokvanj.

g Skupščina prodajalen I. del. kons. društva bodo po sledečem redu: Dne 28. avgusta t. l. po prvi službi božji v Breznem, po litanijah v Rušah, dne 4. septembra po prvi službi božji v Sv. Križu pri Litiji, po litanijah v Šmartnem pri Litiji, dne 8. septembra t. l. po prvi službi božji v Križah, po 10. službi božji v Trzinu, dne 11. septembra po 10. službi božji v Škofji Loki, po litanijah v Kranju. Na skupščinah se bodo obravnavale vse važne zadrugne zadeve, volili se bodo tudi zaupniki. Člani udeležite se polnoštevilno svojih skupščin!

g Zlošba poljedelskih zemljišč. Deželna komisija za erarske operacije v Ljubljani je izdala brošuro o zlošbi poljedelskih zemljišč, ki popisuje namen in koristi zlošbe za udeleženega poljedelca in uradno izložbeno postopanje. Brošuri priključena sta tudi dva načrta, iz katerih se razvidi, kako zgleda zemljišče pred in po zlošbi. Ker je zlošba velike važnosti za naše kmetijske razmere, se kmetovalci opozarjajo na to brošuro, katero dobe tisti, ki se resno zanimajo za to zlošbo, brezplačno pri deželni komisiji za agrarske operacije v Ljubljani.

g Posebno dobra žetev v Avstriji. Nemški listi poročajo, da je letos v Avstriji za 100 odstotkov boljša žetev od lanske. — Prevoz alkoholnih pijač preko Amerike je strogo prepovedan.

g Žitna letina na Mažarskem je izpadla dobro. Poznejša suša je uničila skoro vso otavo in koruzo. Vsled tega bo znatno pomanjkanje krme za živino.

Prstan kraljice iz Sabe.

Angleški spisal Rider Haggard. — Poslovenil Franc Poljanec.

(Dalje.)

Telki smo torej okoli peščenega griča, pa je nismo srečali, dasi smo po dolgem zasledovanju zadel iznova na krvavo sled in jo sledili nekaj milj naprej to, nato v ono smer, med tem sva se pa Orme in jaz čudila Higgsovi trmi in vztrajnosti. Ko je nazadnje že on začel dvomiti, smo našli levinjo v neki jami in sprožili proti njej nekaj strelcov, ko je šepala preko nasprotnega vrha; eden jo je zadel, zakaj prevrnila se je, nato se pa zopet rjoveč pobrala. Strel je dejansko prišel iz kapitaneve puške, toda Higgs, ki je bil kot marsikateri neizkušen človek, ljubosumen lovec, je izjavil, da je bil njegov in nama se ni zdelo vredno ž njim se prerokati.

Pehali smo se naprej in jo prav pod grebenom umerili naravnost proti levinji; sedela je pokonci kot velik pes, pa tako oslabljena, da ni mogla drugega kot strašno rjoveti in s šapo po zraku biti.

»Sedaj je pa moja vrsta, stara gospa«, je vzkliknil Higgs in jo je pet jardov dalje kar gladko izgrešil. Drugi strel je bil bolj uspešen in zgrudila se je mrtva.

»Pridita«, je dejal navdušeni profesor, »odrli jo bomo. Sedela je na meni, jaz pa nameravam sedeti na njej marsikak dan.«

Tako smo začeli posel, dasi sem jaz, ki sem imel precej izkušnje v tej puščavi in se mi vreme ni kar nič všeč zdelo, želel pustiti zver, kjer je ležala in se vrniti proti vasi. Trpelo je dolgo, zakaj edino jaz sem imel nekaj izkušnje, kako se živali odirajo, pa je bilo v tej vročini nad vse neprijetno.

Nazadnje je bilo narejeno in obesili smo kožo v dve gubi na puško, da bi jo po dva od nas nosila; okrepčali smo se z vodo iz steklenic (jaz sem pravkar zasačil profesorja, kako si je s to dragoceno tekočino umival kri z obraza in rok). Nato smo se napotili proti oazi, pa smo le dognali, da nihče izmed nas nima niti najlahnejše misli o pravi smeri, dasi smo bili vsi prepričani, da pot poznamo. V naglici smo pri odhodu pozabili vzeti kompas,

solnce pa, ki naj bi bilo v navadnih razmerah naš vodnik in ki smo se v odprti puščavi vedno nanj zanašali, je bilo pokrito s čudno meglo, ki smo jo popisali.

Bili smo vendar toliko pametni, da smo se odločili vrniti se k peščenemu grebenu, kjer smo ubili levinjo in od tam sledili odtise naših lastnih nog nazaj. To se je zdelo dovolj preprosto, zakaj enaki grič se je dvigal pol milje daleč.

Dosegli smo ga godrnjaje, zakaj levja koža je bila težka, pa smo doznali, da je bil to čisto drug greben. Ko smo stvar premislili in preudarili, smo spoznali svojo popolno zmoto in se obrnili proti griču, ki je bil očitno pravi — z istim uspehom.

Zgubili smo se v puščavi!

IV. Poglavlje.

Smrtni veter.

»Dejstvo je«, je dejal tedaj Higgs, ki je govoril kot v prerokbi, »dejstvo je, da so vsi ti prokleti peščeni griči eden drugemu podobni ko jagode, nanizane okoli vratu mumije, in zato jih je težko razločevati. Adams, daj mi to posodo z vodo, izsušen sem kot pečnica za opeko.«

»Ne, sem na kratko dejal; se utegete pred koncem še bolj izsušiti.«

»Kaj mislite? O, vidim, toda to je neumnost; ti-le Zevi nas bodo poiskali, v najhujšem slučaju bomo pa morali čakati, da solnce vzide.«

Povzročala ga je, kot sem vedel, saj sem ga že večkrat prej slišal, bilione in bilione peščenih delcev, ki so se drug ob drugega zadevajo. Ozrli smo se. odkod prihaja, in smo zapazili v daljavi velik in gost oblak, ki je z izredno brzino drvil proti nam, pred njim pa so šli ločeni stebri in lijaki enakih oblakov.

»Peščeni vihar!« je dejal Higgs in njegov žareči obraz je nekoliko obledel. »Slabo nam kaže! To je od tega, če človek danes jutraj z napačno nogo vstane; ne, to je vaša krivda, Adams; vi ste mi to noč zasolili iz jeze nad mojimi ugovori (profesor ima razne vrste take vraise, kar se posebno neumno vidi pri tako učenem možu). »Prav, kaj naj storimo? Ali naj se zavarujemo pod hrubem, dokler ne preide?«

»Mislim, da ne bo prešel. Nič drugega nam ne preostaja kakor moliti«, je pripomnil Orme z genljivo vdanostjo. Oliver je po mojem mnenju ob nenavadnih prilikah najhladnokrvnejši človek izmed vseh, kar sem nanje nalezel, izzvenilo morebiti narednika Kvika, ki je pa seveda skoro dovolj star, da bi bil lahko njegov oče. »Igra, se zdi, se kar dobro začne«, je pridodajal. »No pa vi ste ubili dva leva, Higgs, in to je že nekaj.«

»Naj ju zlodej vzame! Vi lahko umrete, če hočete, Oliver. Svet vas ne bo pogrešal; toda pomislite na izgubo, če se meni kaj pripeti. Jaz ne nameravam tega, da bi me pokončal ta ostudni peščeni vihar.«

Jaz nameravam živeti, da spišem knjigo o Muru, in Higgs je grozil s pestmi proti bližnjemu se oblakom z izrazom na obrazu, ki je bil v resnici plemenit. Spomnil me je na Ajanta ki je blisk klical na korajžo.

Jaz pa sem medtem premišljeval.

»Poslušajta« sem dejal. »Edino naše upanje je, da obstanemo, kjer smo, zakaj če se ganemo, bomo gotovo živi pokopani. Glejta; tukaj je nekaj trdnega, kamor lahko ležemo«, in pokazal sem na skalnat greben, neke vrste jedro iz strijene peska, čigar površino so ogladili viharji. »Na tla, mirno,« sem nadaljeval, »in to levjo kožo čez naše glave. To bo morda pomagalo zadrževati prah, da se ne zadušimo. Hitro, ljudje; že gre!«

Res je prihajal z mogočnim, tožčim tuljenjem. Komaj smo polegli s hrbti proti pišu — usta in nosove smo skrili kot velblodi v enaki nevarnosti, z levjo kožo smo si pokrili glave in telo do polovice, tace smo varno podvili podse, da bi jih vihar ne odpihal. — Ko je divje padel po nas vihar in prinesel s seboj temo. — In tu smo ležali uro za uro; nismo mogli gledati, nismo mogli govoriti zavoljo grmečega hruma nad nami. Samo od časa do časa smo se nekoliko dvignili z rokami

in kolena, da otresemo težo peska, ki se je nakupičil na naših telesih. sicer bi nas bil zaprl v živ grob.

Strašne so bile nadloge, ki smo jih trpeli — nadloga vročine pod smrdečim levim kožuhom, nadloga zraka, napolnjenega s prahom, ki nas je dušil skoro do smrti, nadloga žeje, kakaj nismo mogli seči po naši pitli zalogi vode, da bi jo pili. Najhujše od vsega je bil pa morebiti neprestano dviganje ostrega prahu, ki se je drvil z strahovito naglico in je nazadnje — neverjetno se bo zdelo — zvrtil luknje v našo tenko obleko in nam obdrnil kožo, da je postala vsa hrapava.

»Ni čuda, če se egiptovski spomeniki tako lepo blišče«, sem slišal ubogega Higga zopet in zopet mrmrati v moje uho, začelo se mu je namreč mešati; »nič čuda, nič čuda! Moje golenice bodo zelo primerne, da pogladijo Kvikove škornje za ježo. O, vrag vzemi leve. Zakaj ste mi pomagali kožo soliti, vi, stari osel, zakaj ste mi pomagali soliti? Zdaj sem ves razsoljen.«

Nato je postal popolnoma zmeden in je samo stokal.

Morebiti nam je pa to trpljenje bilo v korist, sicer bi bili onemoglost, žeja in prah premagali naše čute in nas zazibali v spanje, iz katerega bi se ne bili nikdar zbudili. Seveda pa tedaj nismo bili za to hvaležni, kakaj smrti ni boj je postal skoro neznosen. In res mi je Orme kasneje pripovedoval, da je bila zadnja stvar, ki se je ne more spomniti čudna domišljija, da si je pridobil velikansko premoženje, ker je Kitajcem prodal novo muko: kako se vroč pesek s pihanjem neprestano vsipa na žrtev.

Kmalu nato nismo mogli več šteti časa in še le kasneje smo zvedeli, da je vihar trajal polnih štirindvajset ur. Med tem smo navzlic različnemu trpljenju postali več ali manj neobčutljivi. Enkrat sem se za hip spomnil strašnega rjojenja in žvižganja peščenega biča; sledila je prikazen — obrazek mojega sina — tega ljubljenečega, davno izgubljenega sina, ki sem ga iskal toliko let, in za katerega sem prenašal vse te reči. Nato sem brez vsakega presledka začutil kot da je moja ledja presunilo vroče železo ali zažigalno steklo in s strašnim naporom sem se razmajal in videl, da je vihar prenehal in da je razbeženo solnce delalo mehurje po moji koži, ki jo je vihar odrgnil in ranil. Zmel sem si zapečeno nesnažo z oči, pogledal in videl dva nasipa kot dva groba, iz katerih so molele bele noge. Prav tedaj se je par nog, daljši par, razgibal, pesek se je krčevito dvignil in z zamolklim glasom izgovarjajoč zmedene besede je vstala postava Oliverja Ormeja.

Za hip sva obstala in strmela drug v drugega, bila sva čudna na pogled.

»Ali je mrtev?« je zamrmral Orme in pokazal proti Higgu, ki je bil še zakopan.

»Bojim se, da.« sem odgovoril; »toda pogledati hočeva;« in skrbno sva ga začela odkopavati.

Dobre knjige.

Spelnaj zapovedi. Domžalski župnik, g. Fr. Bernik je spisal 86 strani broječo knjigo z gorenjim naslovom. Svoj spis posvečuje v prvi vrsti župljanom, ki bivajo v precejšnjem številu v Ameriki. V knjigi je v obliki pridig podana razlaga zapovedi krščanske ljubezni in deseterih božjih zapovedi. Govori se dobro zasnovani in jih bo vsakdo z veseljem in pridom čital. Knjiga se naroča pri pisatelju. Cena nam žal ni znana.

Parni kotel, Ing. Gvidon Gulič, Jugoslovanska knjigarna je pričela z izdajanjem »Znanstvene knjižnice« in prvi zvezek obravnava prednost iz tehniškega sveta. Pričujoča knjižica obravnava na jednat način parne kotle. Pisatelju se je posrečilo opisati na omejenem prostoru najznačilnejše sisteme parnih kotlov in navesti pri vsakem sistemu njegove bistvene lastnosti in njegovo najprimernejšo uporabo. V nadaljnjih odstavkih se seznanimo s posameznimi sestavnimi deli parnega kotla,

s potrebno pripravo in opremo take naprave. Najbolj bodo ustregli odstavki, ki govorijo o obratovanju, snajenju parnih kotlov, o poškodbah in o eksplozijah, kako se jih prepreči, oziroma kako popravila so možna. Tu je obravnavano res vse, kar je treba vedeti pri praktičnem obratovanju. Za tem so navedena revizijska pravila, predpisi za kurjače in njihovi prestopki. Kakor je razvidno iz vsega, je knji-

žica mnogostranska in posebno temeljita za one, ki ima neposredno opraviti s parnim kotlom in naj si je to kurjač, delovodja ali gospodar. Knjigo moremo prav toplo priporočati. — Zunanja oprema knjižice je lična, format priročen. Glede slik bi želeli, da bi bile razvrščene v tekstu, ker pri vednem prelistavanju trpi nazornost opisovanja. Vezan izvod velja 40 K.

Varčna gospodinja rabi edino le

GAZELA MILO

ki je najboljše in najceneje.

DVA DIJAKA nižjih razredov srednjih šol se sprejmeta pri boljši rodbini brez otrok v popolno oskrbo. Plačilo polovica v živilih. Cenjene ponudbe pod »Srednješolcem« 2965 na upravnistvo »Domoljubac«.

ZAHVALA.

Najtoplejšo zahvalo izrekam pred vsem gg. zdr. vnikoma dr. Savniku in dr. Mayerju, čč. gg. profesorjem iz zavoda sv. Stanislava, poleg domače duhovščine g. kaplanu Simencu, fantovski in dekliški Marijini Družbi, bb. Orlom in vsem, ki so se udeležili pogreba mojega iskreno ljubljenega sina

Jožefa Žibert

Enako zahvalo izrekam tudi vsem onim, ki so nas ob bridki izgubi tolažili v naši žalosti, ki so položili vence in cvetje na njegov prerani grob.

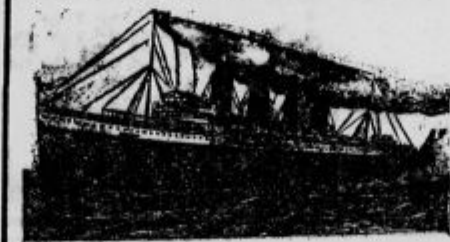
Predoslije, 20. avg. 1921.

Jožef Žibert.

Ržene rožičke kupuje trgovina s semeni **SEVER & KOMP.**, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 2865

SUHE GOBE in vse druge deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah **Fran Pogačnik** Ljubljana 2884 **DUNAJSKA CESTA 36.**

KMETOVALCI! Kupujem po najvišjih dnev. cenah **pšenico, rž, ječmen, oves** **I. ROJC, Selo-Moste pri Ljubljani.**

Iz HAVRE v AMERIKO samo 6 dni.

Edino najkrajše črte preko HAVRE CHERBOURG in ANTWERPEN v NEWYORK.

Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja **odino** konc. potovalna pisarna

IVAN KRAKER v Ljubljani

Kolodvorska ul. 41 blizu glavnega kolodvora.

Angleška parobrodna družba CUNARD LINE.

Odprava potnikov I, II. in III. razreda preko TRSTA-REKE in CHERBOURGA v NEW YORK.

Sprejema naročila za prostore na parnikih za Grčijo, Anglijo in Ameriko ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

CUNARD LINE, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26.

Sprejem **VARHINJO** k 8 fantkom takoj izobraženo od 4 do 7 let, katera zna šivati in opravljati vsa hišna dela. Plača in hrana dobra. — F. CUDEN v LJUBLJANI, Selenburgova ulica št. 7. 2945

Kuhinjska pomivalnica in ribovka za po hodnikih se sprejme v stalno službo. Glede plače in drugo se je zglasiti v pisarni hotela »Slon« zraven pošte.

KUPI SE 1000 borovih drogov do 1500 komadov za električni daljnovid 8-5 m do 10 m dolžine proti takojšnji dobavi. — Cenjene ponudbe na: 2925 »Elektrarna Zagrac d. d.« v Višnjigori.

Razno **POHIŠTVO** stanovitno, dobite po vrstini konkurenčnih cenah edino le v službo začeti trgovini s pohištvom:

Iv. Andlovič, mizar, Ljubljana, Kolizej, Gosposvetska cesta št. 13, vrata št. 38. 2917

Hiša z gostilno, hlevom in vrtom ter za skupaj ali razdeljeno takoj pod roko proda. Več se izve pri L. Rebolj, KRANJ. Istotam se proda tudi **1 voz za poljsko uporabo.** 2837

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Zeeue ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnice in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1.
Zahtevajte ponudbe!

Pšenico, rž, ječmen, fižol (tudi :
laneno seme kupuje po
2888 najvišjih cenah
Fran Pogačnik Ljubljana Dunajska
cesta 36.

Fotograf gre na deželo.

Na deželo pride fotograf na zahtevo in ne računa
nobenih potnih stroškov, ako se javi vsaj pet družin
v enem kraju, ter izvršuje najlepše slike v najkrajšem
času. Pišite dopisnico z ustatnim naslovom na
Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana Valvazorjev
trg šte. 7. nasproti Križanske cerkve.

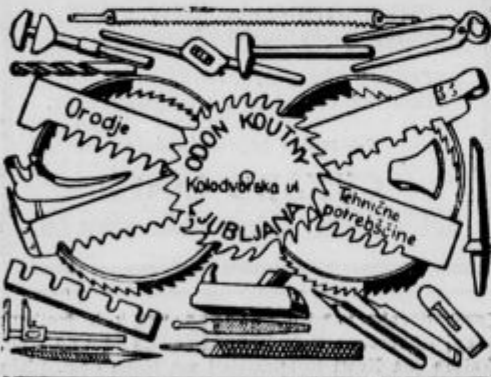
Škode in nadloge

se obvarujete le ako pokončavate miši navadne
in poljske
podgane s „Poginom“ škatlja po . . K 6.—
stenice z „Rapidoz“ steklenica po K 12.—
ščurke z „Morinom“ škatlja po . . K 6.—
Vsa sredstva preizkušeno najsigurneje učinku-
jejo!

I. C. KOTAR,

drogerija, Ljubljana Wolfova ulica 3.

Trgovci popust! Trgovci popust!

Zelišča Podleskovo ali prešičkovo
seme, tipovo, bezgovo in
arnika cvetje, norično ali beladona perje, čemerika
in sladke koreninice, tršlikovo lubje i. t. d. kupi
vsako množino in po najvišji ceni — **Ed. Pišler**
Vrhnika, Slovenija.

Manufakturno blago

se kupi najceneje pri **Angeloslav Hrastnik**,
Karlovska cesta 8. Jerančič.

Pohištvo

za vse sloje dovršeno, trpežno lapetniška dela
in ceno, kakor tudi vse vrste
pripo- **BRATA SEVER** Ljubljana, Gosposvet-
ročata ska cesta 13 (kolizej.)

Pozor, mlinarji!

Pristna **volnena mlinska sila** 24 in 32 cm ši-
roka po znatno
znižani ceni, kakor **svilena sila** svetovnoznane
tudi prvovrstna švicarske
znamke „Albert Wylder“, priporočila trgovina

Av gust Čadež, Ljubljana

Kolodvorska ulica št 35, nasproti „Stare Tišler-
jeve gostilne“.

Zahtevajte cenike!

Brinjevec

zajamčeno pri-
steno, v sodčkih
in steklenicah,
nudi na debelo
Parna veležganjarna **Robert Diehl, Celje.**

Prvovrstna ES-KA KOLESA

Najfinejše predvoj-
no kvaliteto blago.

J. GOREC, Ljubljana

Gospodarska cesta 14.

Cosulich-Line

(prej Austro-Amerikana)

Trst - Amerika

prevažata potnike v New-York redno 3 krat
v južno Ameriko po 1 krat mesečno. Pojas-
nila in prodeja vozniš listov.

Simon Kmetec

glavni zastopnik za Slovenijo. — Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26.

Odplov brzo parnika **President Wilson** 18. septembra
poštnega parnika **Argentina** 30. avgusta
Belvočera 22. oktobra

Družba „IMPEX“

Ljubljana, Krekov trg št. 10

kupuje vse vrste

klavno živino
in prašiče
po najvišji ceni.

Gonilni jermeni

za tovarne, mline, žage
in poljedelske stroje v
vsaki širini v zalogi pri
— **IVAN KRAVOS** —
Maribor
Aleksandrova cesta 13.

MASTIN v krmo, angleški krmilni prašek za
živino, po pošti 5 zamotkov po 1/2 kg
za 50 kron. Glasom ukaza deželne
vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekar-
nari, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne
zadruge. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek
zajutrek za odrasle, daje bolnikom
kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo
se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na
tisoče zahvalnih pism. Po pošti 5 zamotkov
po 1/2 kg 100 kron.

GARJE kraste, lišaje odstranjuje pri človeku
in živalih Naftol-mazilo, ki je brez
duha in ne maže perila. — 1 lonček
za eno osebo po pošti 15 kron pri

TRNKOCI, lekarna, Ljubljana, Slovenija SSS.

Novo dospeli CERKVENI ZVONovi

pravi iz bronu, desetletno jamstvo.
Na zalogi okoli 50 komadov razne
veličine pri trdkri:

METALLUM d. d., ZAGREB
Ilica br. 134. Telef. 1-98.

Zahtevajte cenike!

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja moje
najbolje preizkuš, in splošno hvaljena sredstva kot:
proti poljskim in hišnim mišim 12 K, za podgane 16 K,
za ščurke, posebne močne vrste 20 K, posebno
močna tinktura za stenice 15 K, uničevalec moljev
10 in 20 K, prašek proti mrčesu 10 in 20 K, mazilo
proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri
živini 6 in 12 K, prašek za uši v obleki in perila
10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in na ze-
lenjadi (unič. rastl.) 10 in 20 K, prašek proti mravljam
10 in 20 K. Preprodajalcem popust.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport:
M. JUNKER, Pelrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

LJUBLJANA

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute

: po najugodnejših dnevnih cenah. :

ima poseben borzni oddelak. Prevzema vse bančno poslo.

Telefon šte. 3.

Kuverte s firmo, račune itd.

izvršuje natančno
po naročilu

Jugoslovanska
tiskarna
v Ljubljani.